

دانشگاه تهران دانشکدگان مدیریت نیمسال دوم ۱۴۰۲

Management Information Systems

Digital Transformation

• خود را بدون گوشی تلفن همراه هوشمندتان تصور کنید، هنگامی که هیچگونه دسترسی به اپلیکیشنهای خود ندارید. اگر در چنین روزی در انجام دادن امور زندگیتان با چالش مواجه شده اید در حال زندگی در عصر دیجیتال هستید.

- عصر دیجیتال، برندگان و بازندگانی دارد.
- هر سازمانی با نحوه واکنشاش در مقابل فرصتها و تهدیدهای عصر حاضر، جایگاه رقابتی خود را تعیین میکند.

دیجیتال شمشیری دولبه است؛ هم دستاوردهای شگرفی به همراه دارد و هم اگر ناشیانه به کار گرفته شود، باعث آسیب به سازمان می شود و شکستهای جبران ناپذیری در پی خواهد داشت.

- برای درک بهتر عصر دیجیتال، نمونههایی را با هم بررسی می کنیم.
- در سالهای اخیر اپلیکیشنهای هوشمند درخواست تاکسی، به بخشی از زندگی ما تبدیل شدهاند و در موقعیت های مختلف کارمان را به بهترین نحو راه انداخته اند.
- اگرچه این اپلیکیشنها برای گروهی از رانندگان فرصت کسب درآمد محسوب شدهاند، اما بسیاری از آژانسهای کرایه اتومبیل را دیدیم که ورشکسته شدند و این اپلیکیشنها نانشان را آجر کردند.

- با اپلیکیشنهایی مانند اسنپ و تپسی میتوانید در هر لحظه با لمس یا فشردن چند دکمه تقاضای تاکسی کنید و پس از چند دقیقه تاکسی مقابل شما آماده خواهد بود.
- این اپلیکیشنها مسئله چانه زدن را هم حل کردهاند و با در نظر گرفتن متغیرهایی مانند مسافت، ترافیک و وضعیت هوا قیمت را پیشنهاد میدهند.
 - در چنین اپلیکیشنهایی امکان پرداخت الکترونیکی دارید.
- حتی اگر از تاکسی برای جابه جایی استفاده می کنید می توانید با اپلیکیشن هایی مانند تومن و فون پی، کرایه را پرداخت کنید و دیگر دغدغه پول نقد نداشته باشید.

- خرید از فروشگاههای اینترنتی برای بسیاری از ما راحت، جذاب و مقرون به صرفه بوده است اما مغازه دارانی هستند که دلِ خوشی از این فروشگاهها ندارند.
 - دنیای پزشکی هم تحت تأثیر سونامی دیجیتال قرار گرفته است.
- در رسانهها دیدهاید که رباتها به دستیار جراحان تبدیل شدهاند و احتمالا در آینده نزدیک به طور کامل جایگزین آنها میشوند.

- برای فهم بهتر عصر دیجیتال به این بیاندیشید که در دنیای امروز چه عواملی در حال ایجاد قدرت و ثروت در دنیا هستند.
- اگر دو یا سه دهه پیش، نام شرکتهای بزرگ دنیا را از مردم میپرسیدید، نام شرکتهایی مثل جنرالموتورز، توتال، جنرالالکتریک، جانسون اند جانسون، کداک و اچ پی را میبردند.
- اما امروز بعید است غیر از اپل، آمازون، گوگل مایکروسافت، متا و دیگر شرکتهای فعال در حوزه دیجیتال نام دیگری بشنوید.

- این روزها ظهور و توسعه گسترده تلفنهای همراه معرفی اپراتورهای متعدد و گسترش اینترنت، تلفنهای عمومی و حتی تلفن ثابت را از یادمان بردهاند.
- اکنون با استفاده از اپلیکیشنهایی همچون زوم، اسکایپ، واتسآپ و گوگل میت، میتوانیم در هر لحظه با کمترین هزینه، با هر نقطه از جهان ارتباط تصویری برقرار کنیم و صدا و تصویرمان را با بالاترین کیفیت به دورترین نقاط ارسال کنیم.

- با ظهور آی پی تی وی ها و فیلمهای تعاملی، اکنون ما در طراحی داستان سریال ها و فیلمها نقش ایفا می کنیم.
- گچهای رنگی، تخته سیاهها، نیمکتهای چوبی و تخته پاک کنهای ابری فناوریهای آموزشی چند دهه گذشته بودند اما اکنون صحبت از آموزشهای تعاملی، گیمیفیکیشن، کلاسهای آنلاین و فناوریهایی همچون واقعیت افزوده در دنیای آموزش است.

- می توانیم از خانه خود دوره آموزشی دانشگاه استنفورد را بگذرانیم و مدرک بگیریم.
- خلبانها، آتشنشانها و پلیسها از طریق تصمیم گیری در بازیها و محیطهای شبیه سازی شده آموزش میبینند.
- اکنون دانشجویان پزشکی با عینکهای واقعیت افزوده میتوانند درس آناتومی بدن انسان را بگذرانند و به مراتب باکیفیت تر از قبل آموزش ببینند.

- با ظهور کنسولهای بازی پیشرفته مانند نینتندو، سگا، پلی استیشن، اکسباکس و گسترش رایانههای شخصی، به مرور بازیهای رایانهای هم متحول شدهاند.
- ورود احساسات به دنیای بازیها، گرافیک بسیار بالا و تلفیق تخیل و واقعیت، بخشی از جنبههای جذاب بازیهای امروز است.
 - این مثالها نمونه تحولاتی است که عصر دیجیتال با خود به همراه آورده است.

- در عصر دیجیتال استفاده از فناوریهای دیجیتال در سراسر دنیا رایج شده و وابستگی بشر به این فناوریها به بالاترین حد خود تا به امروز رسیده است.
- در این دوره دسترسی به فناوری از یک حوزه جغرافیایی یا یک طبقه اجتماعی خاص فراتر رفته و به جزء جداییناپذیر زندگی همه تبدیل شده است.
- در این عصر، محصولات و خدمات، تحت تأثیر انقلاب دیجیتال قرار دارند و نه تنها کالاها و خدمات جدیدی ایجاد شدهاند بلکه کالاها و خدمات سنتی نیز تحت تأثیر فناوری اطلاعات قرار گرفتهاند.

- مدیران، سالها فناوری اطلاعات را صرفاً موجودیتی پشتیبان میدیدند.
- ابتدا استراتژیهای کلان سازمان مشخص میشد و سپس در خصوص نحوه ارزش آفرینی فناوری اطلاعات و چگونگی کمک آن به پیادهسازی استراتژیها تصمیم گیری میشد.
- بزرگترین دغدغه این حوزه، همراستاسازی استراتژیهای فناوری اطلاعات با استراتژیهای کسب وکار سازمان بود.

- با گذشت زمان سازمانها متوجه شدند که نقش فناوری اطلاعات بسیار فراتر از پشتیبان یا توانمندساز است.
- امروز به جایی رسیدهایم که فناوریهای دیجیتال، هستهی کسبوکار هستند و ارزش آفرینی با محوریت آنها تعریف میشود.
- كار تا أنجا پيش رفته است كه اقتصاد حاكم بر اين عصر را «اقتصاد ديجيتال» مينامند.

• پیتر هینسن، نویسنده مشهور، مدرس دانشگاه و مشاور دیجیتال، تغییر در فناوری دیجیتال را به شرح زیر توصیف کرده است:

تکنولوژی قبلاً خوب بود. وظیفهاش این بود که کارها را کمی بهتر و کمی کارآمدتر کند. اما، تکنولوژی دیگر خوب نیست، مخل است و در حال تغییر مدلهای کسبوکار، بازارهای مصرف و سازمانهای ما است.

عصر دیجیتال عصری است که در آن، فناوری دیگر توانمندساز نیست بلکه همه چیز است!

اقتصاد ديجيتال

- طبق تعریف صندوق بین المللی پول، دیجیتالی سازی اقتصاد به معنی بهره گیری از فناوری های دیجیتال به منظور بازطراحی ابعاد مختلف اقتصاد از جمله بنگاههای تولیدی، دولتها، خانوارها و جریانهای مالی است.
- در این اقتصاد به کمک فناوریهای دیجیتال، کارها با بیشترین سرعت انجام میشوند و کسبوکارهای فناوریمحور در کوتاهترین زمان ممکن رشد می کنند.

اقتصاد دیجیتال

• در این اقتصاد، کسب و کارهای سنتی از ثبات سابق برخوردار نیستند و در صورت چابک نبودن و همراه نشدن با موج دیجیتال به سرعت افول کرده و از صحنه خارج خواهند شد.

کسبوکار در اقتصاد دیجیتال

- اقتصادهای مبتنی بر تقاضا و اشتراکی در حال متحول کردن فعالیتهای کسبوکار در سراسر جهان هستند.
- کسبوکارها در اقتصاد جدید توسط نوآوری فناوری و تغییر اساسی در رفتار مصرف کننده تقویت میشوند.

کسبوکار در اقتصاد دیجیتال

• همانطور که شرکتها به شدت دیجیتالی میشوند، بیشتر آشکار میشود که توانایی آنها به توانایی سیستمهای فناوری اطلاعات و پردازش داده، بستگی دارد. • بیش از یک دهه است که رویکردهای دیجیتال قدرتمند برای انجام کسبوکار ظهور کرده است و شواهد کافی برای انتظار تغییرات سریعتر و چشمگیرتر به دلیل پیشرفتهای فناوری اطلاعات وجود دارد.

کسبوکار در اقتصاد دیجیتال

• ایو ویلیامز، یکی از بنیانگذاران توییتر می گوید: اینترنت باعث می شود که خواسته های انسان به راحتی قابل دستیابی باشد. راحتی در اینترنت اساساً با دو چیز به دست می آید: سرعت و سهولت شناختی.

• افزایش مصرف کنندگان متصل به گوشی هوشمند، جریان خرید ساده و ایمن، و خدمات مبتنی بر موقعیت، تنها بعضی از شرایط بازار و نوآوریهای تکنولوژیکی هستند که باعث انفجار خدمات اقتصاد مبتنی بر تقاضا و اشتراکی میشوند.

اقتصاد ديجيتال

- سرعت بالای رشد در این اقتصاد، باعث کاهش موانع ورود کسبوکارهای جدید به بازار میشود و جایگاه شرکتها و سهم بازار سازمانهای سنتی و محافظه کار را به صورت جدی تهدید می کند.
- فناوری محوری، تنها ویژگی عصر دیجیتال نیست. در ادامه برخی از ویژگیهای سازمانهای این عصر را معرفی می کنیم.

۱. نوآورىمحورى

• در این عصر، چرخه عمر محصولات و خدمات به کوتاهترین حد خود رسیده است.

• نوآوری، تنها استراتژی ممکن برای موفقیت کسبوکارهاست.

• برای موفقیت در عصر دیجیتال باید خلاق و ریسکپذیر بود، از ابهام نهراسید و همواره حرکت را به سکون ترجیح داد.

- نوآوری در سازمانهای عصر دیجیتال، صرفاً وظیفه واحد تحقیق و توسعه نیست بلکه کلیه واحدهای سازمان باید تفکر نوآورانه داشته باشند.
- سازمانهای پیشرو میدانند حتی اگر خلاق ترین کارکنان را داشته باشند، بازهم نیازمند جذب ایدههای نوآورانه از سراسر جهان هستند.
 - این سازمانها دریافتهاند که فقط دو راه پیش رو دارند: **نوآوری یا مرگ**

۲. تجربه محوری

- امروز مشتریان، خریدار تجربهاند.
- در این عصر، کسبوکارها برای بقا و رقابت، دیگر فقط به ارائه محصول یا خدمت نمی پردازند بلکه تجربه سازی برای مشتریان را رویکرد اصلی کسب درآمد در نظر می گیرند.
 - آنها میدانند ایجاد حس خوب در مشتریان میتواند ضامن موفقیتشان در این عصر باشد.

- مأموریت سازمان خلق تجربه جذاب برای مخاطبان است و رمز موفقیتش، نشانه رفتن احساس آنهاست.
- تجربه محوری، فقط منحصر به مشتریان نیست و سازمان برای طراحی و خلق تجربه جذاب برای مشتریان به کمک کارکنان نیاز دارد.
- این که برای داشتن مشتریان شاد باید کارکنانی شاد داشته باشید، واقعیتی است که سازمانها را به سمت مفهوم تجربه کارکنان برده است.

۳. داده محوری

• با هر جست وجویی که در گوگل انجام میدهیم، از هر اپلیکیشنی که استفاده میکنیم یا با

هر عکس و ویدئویی که در اینستاگرام یا یوتیوب منتشر می کنیم در حال تولید دادهایم.

- همه ابزارهای اطراف ما در حال تولید داده هستند.
- بانک جهانی داده را سوخت اقتصاد دیجیتال معرفی می کند.

• هر ۲۴ ساعت چقدر داده در جهان تولید میشود؟

2.5 Quintillion bytes

2,500,000 terabytes

- امروز دوران تصمیم گیری بر پایه شهود و احساسات به پایان رسیده است و دادهها بینش لازم برای تصمیم گیری را فراهم می آورند.
- کسبوکارهای امروز مبتنی بر تحلیل داده شدهاند و برای شناخت مشتریان، رقبا، بازارهای هدف، و محصولات و خدماتی که ارائه میدهند به تحلیل داده نیاز دارند.
- مدیران برای کامیابی در عصر دیجیتال باید همه تصمیمهایشان را از تدوین استراتژی کسبوکار گرفته تا تعیین حقوق و پاداش کارکنان، براساس داده بگیرند.

٤. پلتفرممحوري

- در عصر دیجیتال، ماهیت بازارها تغییر کرده است و فعالیتهای اقتصادی با رویکرد پلتفرمی انجام میشود.
- بسیاری از کسبوکارهای موفق امروز از منطق پلتفرمی بهره میبرند، منطقی که در آن شما زمینه فعالیت را فراهم میکنید و عرضه کننده محصول یا خدمت را به متقاضی متصل میکنید.
 - دنیای امروز را می توانیم دنیای پلتفرمها بدانیم که در آن صاحبان پلتفرمها صاحبان دنیای جدید هستند.

کسبوکار در اقتصادهای نو

• پلتفرمها شامل سختافزار، نرمافزار و شبکههایی هستند که زمینه را برای تراکنشهای

مختلفی مانند سفارش، ردیابی، احراز هویت کاربر و پرداختها فراهم می کنند.

• این مدلهای کسبوکار، برای خدمت به اقتصاد مبتنی بر تقاضا طراحی شدهاند که

براساس کاهش زمان، افزایش راحتی و خدمات شخصی شده هستند.

- برخی از شرکتهای پیشرو در عصر دیجیتال با ارائه پلتفرم دیجیتال، امکان تعامل آنلاین ارائه دهندگان خدمت را با مشتریان به سادهترین شکل فراهم و از ارزش افزوده ایجاد شده و تسهیل ارتباط، کسب درآمد می کنند.
- به این فکر کنید که هم اکنون از چند پلتفرم در زندگی روزمرهتان استفاده می کنید؟ ebay ،udemy، دیوار، دیجی کالا، اسنپفود، ترجمیک، فرادرس و ...
- منطق ارزش آفرینی کسبوکارها تا دههٔ گذشته این بود که شما برای داشتن کسبوکار موفق در ابتدا باید ارائه دهنده خدمت یا صاحب دارایی باشید اما منطق پلتفرمی، بازی را عوض کرده است.

٥. الگوريتم محوري

- امروزه گسترش هوش مصنوعی را در تمامی ابعاد زندگی مشاهده می کنیم.
- الگوریتمها سنگر به سنگر زندگی ما را تسخیر میکنند. برای مثال، ما با توصیه الگوریتمها غذا سفارش میدهیم، محصولاتی را خریداری میکنیم، مقاصدی را برای سفر انتخاب میکنیم، مسیرهای رانندگیمان را تعیین میکنیم و حتی به کاندیدایی در رقابت سیاسی رأی میدهیم.

- این پدیده را باید برای بشر فرصت بدانیم یا تهدید؟
- هوش مصنوعی به همان اندازه که می تواند جایگزین ما باشد، می تواند مکمل مان شود و در کنار ما به ایفای نقش بپردازد.
- هوش مصنوعی به دستیاری توانمند و مشاوری حاذق برای پزشکان، مهندسان و مدیران تبدیل شده است.

ویژگی سازمانهای دیجیتال

٦. اکوسیستم محوری

- در اکوسیستمهای کسب وکار، تمامی اجزا مانند سازمان، تأمین کنندگان، کانالهای توزیع، نیروی کار، مشتریان، رقبا، قانون گذاران و رسانهها به همکاری میپردازند.
- در یک اکوسیستم سالم، تمامی اقدامات و تعاملات حتی ارتباط با رقبا به افزایش عملکرد و بازدهی منجر می شود.
- همینطور، وجود یک عضو معیوب می تواند موجب نارسایی در عملکرد سایر اعضا شود و حتی مجموعه را تا مرز نابودی پیش ببرد.

ویژگی سازمانهای دیجیتال

- در گذشته استراتژی تکروی منافع بسیاری عاید کسبوکارها می کرد.
- اما امروز نه فقط برای دستیابی به منافع بلکه برای حفظ بقا نیز کسبوکارها به شبکهای از اجزا و بازیگران نیاز دارند که با تعامل سالم بتوانند هم افزایی و بازده را برای کل اجزا افزایش دهند.
- یکی از واژههای جدیدی که زیر چتر اکوسیستم متولد شده هم رقابتی یا Coopetition است که در آن رقبا در حوزههایی به همکاری و خلق ارزش مشترک میپردازند مانند سامسونگ و اپل.

ویژگی سازمانهای دیجیتال

• در این عصر یا در اکوسیستمی که خود آن را ساختهاید زندگی خواهید کرد یا در

اکوسیستمی که دیگران ساختهاند.

• حالت سوم این است که **دیگر وجود خارجی نداشته باشید!**

چه باید کرد؟

- کمی فراتر برویم و ببینیم برای موفقیت در این عصر چه باید کنیم.
- ما در سازمانهای این عصر نه فقط برای موفقیت بلکه برای بقا نیز یک راه در مقابل خود داریم رهسپار شدن به سفر دیجیتال!
 - در گام اول باید این سفر را بشناسیم: تحول دیجیتال
- برای درک بهتر این عبارت، باید آن را به دو جزء سازندهاش یعنی تحول و دیجیتال تجزیه کنیم و پس از بررسی هر یک به سراغ مفهوم تحول دیجیتال برویم.

- تحول در یک جمله: فرآیند ذوب شدن یخ اندیشهها و باورهای کهنه و شکل دهی به ارزشها و رفتارهای سازنده جدید و تلاش برای تثبیت آنهاست
- زمانی که از تحول سخن میگوییم به تغییری جدی و عظیم اشاره میکنیم. تغییری که در آن ساختارها زیرورو میشوند.

- تحول نقطه مقابل واژه بهبود است که گاه آن را با تحول اشتباه می گیرند.
- جرج وسترمن، پژوهشگر برجسته MIT فرایند تحول را بهمثابه تبدیل کرم ابریشم به پروانه معرفی می کند و نه تبدیل آن به کرم ابریشمی سریع تر.
- در تحول ماهیت سازمان دگرگون می شود در حالی که در بهبود این ماهیت حفظ می شود و فقط ظواهر و موارد فرعی تغییر می کنند.

- این موضوع از ارزش بهبود نمی کاهد زیرا در برخی سازمانها ایجاد بهبود به خودی خود هدفی بزرگ و ارزشمند محسوب می شود.
- اما بهبودهای کوچک را با تحول اشتباه نگیریم: تحول ماهیتی انقلابی دارد و از زیرورو شدن و ساختارشکنی صحبت می کند.

- تحول اصولی دارد و هر سازمانی نمی تواند سراغ آن برود.
- تحول هزینه دارد، جسارت میخواهد و نیازمند تفکر تحولی، مدیران تحولی و کارکنان تحولی است.
- تحول از جمله دشوارترین و پرریسکترین تصمیمهای سازمانی است که برای همه سازمانها در هر زمانی و در هر وضعیتی توصیه نمی شود.

- بسیاری از افراد چنین تصور می کنند که وقتی از دیجیتال صحبت می کنیم از مفهومی دربرابر آنالوگ سخن می گوییم.
- اما در اینجا دیجیتال مفهومی کسب وکاری است و نه اصطلاحی مرتبط با علم کامپیوتر.
 - همچنین گاهی به اشتباه واژه دیجیتال به منابع دیجیتال اطلاق میشود.

عصر دیجیتال را به دو دوره الکترونیکی شدن و دیجیتالی شدن

تقسیم می کنند.

- از دهه ۱۹۹۰ میلادی، با ظهور اینترنت دنیای مجازی پیدا شد.
- کسبوکارهای دیجیتال و آنلاین رقیب کسب وکارهای سنتی شدند.
 - زیرساختهای دیجیتال در این دوره شکل گرفتند.
- تکنولوژیهای نسل اول دیجیتال مانند موبایل، اینترنت، وب، RFID، GPS در این زمان پیدا شدند که امروز دیگر مزیت محسوب نمی شوند و مانند آب و برق از ضروریات زندگی ما هستند.

• فناوریهای نسل دوم دیجیتال که به آنها فناوریهای تحول آفرین یا Disruptive فناوریهای می گوییم مانند هوش مصنوعی، علم داده، رایانش ابری، اینترنت اشیا، بلاکچین، رایانش کوانتومی و... هستند.

- این فناوریها ما را وارد محیط دیجیتال کردهاند.
 - این فناوریها زیر و رو کننده و مُخل هستند.

• مساله نسل دوم دیجیتال، چیزی مانند داشتن یک وبسایت فروش آنلاین نیست بلکه درباره تحولات بنیادی است و با بقای سازمانها مرتبط است.

• در این تحول، یک ترکیب و آمیختگی میان منابع فیزیکی و فناوری دیجیتال رخ

داده است.

- عصر دیجیتال قابلیتهایی به ما میدهد که درک آنها ما را به تحول دیجیتال میرساند:
 - ۱. اتصال یا connectivity مانند خانهها یا خودروهای متصل
 - ۲. تعامل یا interaction مانند ارتباط مستقیم میان خدمات دهندگان دولتی یا خصوصی
- ۳. تحرک یا mobility مانند اپهای موبایل برای مدیریت کار و پرداخت مالی و آموزش و تاکسی...
 - ۴. هوشمندی یا intelligence

۵. تحلیل گری یا analytics مانند امکانات ساعتهای هوشمند برای تحلیل فعالیت افراد یا تحلیل مشتریان

۶. بروزرسانی یا update مانند بروزرسانی خودروهای هوشمند

۷. توصیه گری یا recommendation مانند مسیریابها

۸. افزودن یا augmenting مانند واقعیت افزوده در فروش، آموزش و خدمات

• اکنون مرزهای میان قابلیتهای فیزیکی و فناوری سازمانها در حال محو شدن هستند.

• مثالهایی مانند خودروی متصل یا لوازم خانگی هوشمند یا مچبندهای الکترونیکی از این نوع هستند.

• تفاوت این دو دوره را می توان در فرق میان وبسایتهای فروش و دیجیتال استورها در ک کرد.

- ابتدا با سه، پارادایم فیزیکی، الکترونیکی و دیجیتال آشنا شویم.
- در گذشته دنیای ما محدود به محیط فیزیکیای بود که تمامی زندگیمان در آن رقم میخورد و محدود به زمان و مکان خاصی میشد.
 - برای به انجام رساندن تمام کارهایمان باید در زمان خاصی در مکان مشخصی حضور مییافتیم.
- برای خرید باید به فروشگاه نزدیک منزلمان مراجعه میکردیم و اگر میخواستیم آموزش ببینیم باید در زمان مشخصی در مکان خاصی حاضر میشدیم و درس را فرامی گرفتیم.

- در گذشته اگر قصد انجام امور اداری یا دولتی داشتیم باید به محل خاصی مراجعه و از خدمات مورد نظر استفاده می کردیم.
- با فناوری اطلاعات، پارادایم جدیدی شکل گرفت و ما را به سمت منطق ۲۲۴ برد یعنی امکان تعامل و دریافت خدمات، ۷ روز هفته و ۲۴ ساعت روز.
- این منطق ما را از دنیای واقعی، وارد دنیای مجازی کرد که جای آن در شبکهها بود. دنیای خرید از وب سایتها و آموزش دیدن در سیستمهای آنلاین یادگیری و مشاهده محتوای درسها

- عصر دیجیتال زمانی آغاز شد که به این نتیجه رسیدیم که ما به ترکیبی خوشایند و متوازن از دو محیط فیزیکی و الکترونیکی آفلاین و آنلاین نیاز داریم تا در کنار هم بتوانند احساس بهتری در ما ایجاد کنند.
- محیط دیجیتال می تواند این دو گروه از منابع را به نحوی در کنار هم قرار دهد که احساس خوشایندی داشته باشیم.
- به این دنیا دنیای افزوده می گویند. دنیایی که می تواند بخشی از آن واقعی باشد و بخشهایی به صورت مجازی در آن تعبیه شود.

محيط ديجيتال

- مثالی از اپلیکیشنهای درخواست خودرو: درخواستتان را در محیط آنلاین ثبت می کنید، اتومبیلی در محیط فیزیکی به دنبالتان می آید. به مقصد می رسید و هزینه را به صورت آنلاین می پردازید و در نظرسنجی درباره راننده شرکت می کنید.
- زمانی که از اتومبیل پیاده میشوید بخشهای فیزیکی و الکترونیکی تجربهٔ خود را از هم تفکیک نمی کنید، بلکه به شکل تجربهای یکپارچه به آن مینگرید: این همان محیط دیجیتال است.
- محیط دیجیتال تلفیقی متوازن و مطلوب از منابع فیزیکی و الکترونیکی است که برای خلق تجربهای جذاب و خوشایند کنار هم قرار گرفتهاند.

تحول ديجيتال

- با درک مفهوم تحول و دیجیتال سراغ ترکیب این دو واژه یعنی تحول دیجیتال برویم.
- تحول دیجیتال تغییری شگرف است که بر محور فناوریهای تحول آفرین صورت می گیرد.
- اینترنت اشیا، رایانش ابری ، اپلیکیشنهای موبایل، رسانههای اجتماعی، واقعیت مجازی و افزوده، تحلیل داده، هوش مصنوعی، و بلاکچین از مهمترین فناوریهای تحول آفرین هستند.

تحول ديجيتال

• به دو نکته توجه کنیم:

۱. تحول دیجیتال به معنی استفاده تزئینی و مدگرایانه از فناوریها نیست بلکه، زمانی محقق خواهد شد که فناوریها مدلهای کسبوکار، تجربه ذینفعان و فرآیندهای عملیاتی ما را به نحو مطلوبی زیر و رو کرده باشند.

۲. تحول دیجیتال تحول کسبوکار است و زمانی که از تحول دیجیتال صحبت می کنیم؛ بر جایگاه و اهمیت تحول سازمانها در عصر دیجیتال تأکید می کنیم.

تحول ديجيتال

- هاروارد بیزینس ریویو تأکید کرده است که در مفهوم تحول دیجیتال بیش از اینکه واژه دیجیتال مهم باشد واژه تحول حائز اهمیت است و تحول دیجیتال بیش از آنکه چالشی فناورانه برای سازمانها باشد، چالشی انسانی است.
- سازمانهای این عصر چند تحول ندارند بلکه یک تحول دارند که تمامی ابعاد مورد نیاز سازمانها را در بر می گیرد و آن تحول دیجیتال است.

بازآفرینی سازمان برای موفقیت در عصر دیجیتال

ساخت یک موجودیت، درخور و شایسته عصر دیجیتال

- تحول دیجیتال، تنها خرید و انتقال فناوری به سازمان نیست بلکه جنبههای مهم انسانی، اجتماعی و فرهنگی دارد.
- تحول دیجیتال، تحول و تغییر شکل رادیکال با محوریت تکنولوژیهای disruptive است.
- تحول دیجیتال، تغییر اساسی در مدل کسبوکار، فرآیندها، محیط کار و تجربه مشتری است.

• ونکات ونکاترامان: در سازمانها، محصولات و خدمات خود دیگر از واژه دیجیتال

استفاده نکنید، چون همه چیز دیجیتال شده است. دیگر چیزی غیردیجیتالی

نیست.

• تحول دیجیتال فرآیندی بسیار پیچیده است و نرخ موفقیت آن اندک است.

- بسیاری از مدیران و کارآفرینان آیندهنگر به صورت دیجیتالی مدلهای کسبوکار موجود خود را تغییر داده و کسبوکار خود را بازآفرینی می کنند.
- در یک مطالعه اخیر در صنعت، ۸۷٪ از رهبران ارشد کسبوکار گفتهاند که تحول دیجیتال اولویت شرکتشان است.
- ۷۹٪ از استراتژیستهای سازمانی نیز گفتهاند که کسبوکار خود را بازآفرینی و جریانهای درآمد جدیدی را ایجاد میکنند.

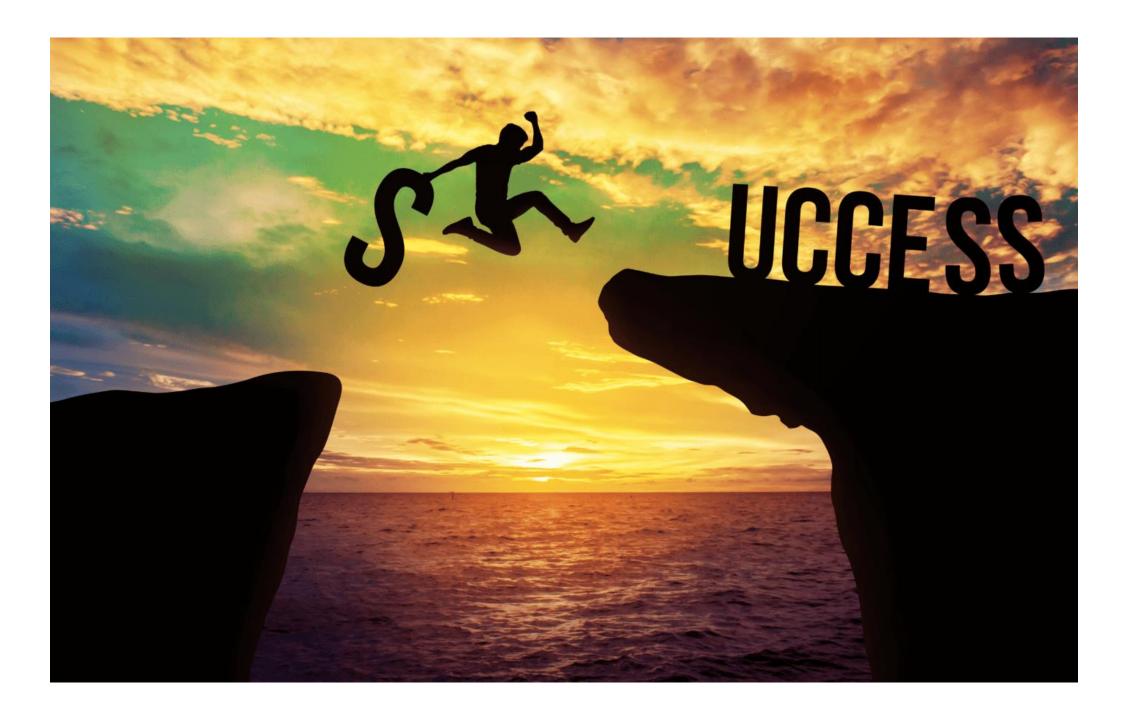
• معماریهای قدیمی و پیچیده فناوری اطلاعات و سیستمهای قدیمی که عرضه محصولات و خدمات جدید نوآورانه را به تأخیر انداخته یا از آن جلوگیری می کنند بخش بزرگی از بودجه IT را جذب می کنند.

• سازمانها با حذف این معماری می توانند ارزش خود را افزایش داده، پایگاه مشتری و قابلیتهای خود را گسترش داده و سود را افزایش دهند.

• شرکتهایی مانند TaskRabbit ،Airbnb ،Uber از فناوری

اطلاعات برای ایجاد مدلهای کسبوکار جدید و هیجانانگیز و متحول کردن

شیوه تعامل و رقابت کارکنان، کسبوکارها و مشتریان استفاده می کنند.

• موفقیت در تحول دیجیتال در گرو توجه به چهار بلوک سازنده اصلی و دو دسته قابلیت دیجیتال است.

• هنگامی که از بلوکهای سازندهٔ تحول دیجیتال صحبت میکنیم، مرادمان حوزههایی از سازمان است که باید با کمک قابلیتهای دیجیتال به تغییر بزرگی در آنها بپردازیم.

- این بلوکهای سازنده عبارتند از:
- ١.مدل كسب وكار ديجيتال كه در آن منطق ارزش آفريني سازمان بازآفريني مي شود.
- ۲. تجربه دیجیتال مشتریان که نحوه تعامل با مشتریان را به صورت بنیادین تغییر میدهد.
 - ۳. فرأیندهای دیجیتال که دلالت بر تحول فرآیندها دارد.
- ۴. محیط کار دیجیتال که کارکنانی آماده برای تحول آفرینی در اختیار سازمان قرار میدهد.

• برای موفقیت در مسیر تحول دیجیتال تنها توجه به این بلوکهای سازنده کافی

نیست و باید دو دسته قابلیت کلیدی را نیز در سازمان پرورش دهیم:

• قابلیتهای فناورانه و قابلیتهای رهبری

- سازمان زبده دیجیتال، سازمانی است که توانسته به صورتی موزون قابلیتهای فناورانه و رهبری را در خود پرورش دهد و با این قابلیتها، تغییری بنیادین در مدل کسب و کار تجربه مشتریان، فرآیندها و محیط کار ایجاد کند.
- زبدگان دیجیتال به بالاترین سطح بلوغ دیجیتال دست پیدا کردهاند و به همین دلیل از پیشگامان و موفق ترین سازمانها در عصر دیجیتال اند.

مدلهای کسبوکار دیجیتال

- تحول دیجیتال تغییرات اساسی در مدلهای کسبوکار ایجاد میکند تا سازمانها را قادر سازد کالاها و خدمات را به گونهای که مشتریان میخواهند و در زمان و جایی که آنها میخواهند، ارائه دهند.
- شرکتهایی که مدلهای کسبوکار دیجیتال را انتخاب میکنند، موقعیت بهتری برای استفاده از فرصتها و بقا دارند.
- امروزه، یکی از دغدغههای اصلی شرکتهای معتبر، مؤسسات مالی جهانی، خردهفروشان متولد شده در وب و سازمانهای دولتی این است که چگونه مدل کسبوکار دیجیتالی خود را طراحی کنند.
- در جدول ۱ هفت مدل کسبوکار بسیار مخرب و برخی از شرکتهایی را که از آنها برای متمایز کردن محصولات و خدمات خود استفاده می کنند، می بینیم.

شرح و نمونه	مدلهای کسبوکار
مشتری برای ادامه دسترسی به یک محصول اخدمت خاص، ماهانه پرداخت می کند مانند نتفلیکس و Apple Music	Subscription
مشتری نسخه «پایه» یا رایگان یک محصول/خدمت یا یک نسخه آزمایشی رایگان را دریافت میکند، گزینه ای برای ارتقا به نسخه پولی محصول/ سرویس دارد مانند لینکدین و دراپ باکس	Freemium
مشتری «محصول» سازمان است. داده های مشتری با ارزش ترین بخش کسبوکار بوده و علاوه بر آن همراه با جلب توجه او برای اهداف تبلیغاتی هدف شرکت است مانند گوگل و فیسبوک	Free
مشتری برای دسترسی موقت به محصول اخدمت هزینه میپردازد، اما مالک آن نیست مانند زیپکار و AirBnb	Access-over- Ownership
به مشتری یک تجربه منحصر به فرد داده می شود که برای آن مایل است بهای بالایی بپردازد مانند تسلا و اپل	Experience
مشتری هزینه خدماتی را میپردازد که خودش وقت انجام آنها را ندارد تا توسط افرادی انجام شود که وقت دارند اما پول ندارند مانند اوبر و Taskrabbit	On-Demand
به مشتری مجموعهای از محصولات/خدمات وابسته به یکدیگر فروخته می شود که هنگام خرید، بر اساس تعداد و تنوع مالکیت محصولات، ارزش آنها افزایش می یابد مانند اپل و گوگل	Ecosystem

مدلهای کسبوکار دیجیتال

- در فضای دیجیتال، تجربه مشتری باید به بهترین نحو ممکن باشد.
- خطرات برای کسانی که فضای دیجیتال را درست یا اشتباه استفاده می کنند، زیاد است.
- یک رابطه قوی میان کیفیت تجربه مشتری و وفاداری به سازمان وجود دارد که باعث افزایش درآمد سازمان میشود.
 - اهداف کسبوکار فناوری اطلاعات یک سازمان باید با دقت و وضوح تعریف شود.